

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 32/2018-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených obchodnou spoločnosťou URBAN FALATH GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Zámocké schody 2/A, Bratislava, adresa na doručovanie Račianska 69/B, Bratislava, v mene ktorej tiež koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a súčasne porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 6 C 1376/2015-149 zo 14. septembra 2017 a prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/I Pz 133/17/1000-5 zo 6. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a súčasne porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 listiny uznesením Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 1376/2015-149 zo 14. septembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/I Pz 133/17/1000-5 zo 6. novembra 2017 (ďalej len „napadnutý prípis generálnej prokuratúry“).

2. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti atakujú opodstatnenosť napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o nepriznaní časti uplatnených trov konania v sume 3 035,09 € (za jednotlivé úkony právnej služby uvedené v ústavnej sťažnosti). Po obsiahlom opísaní skutkového a právneho stavu sťažovatelia považujú napadnuté uznesenie okresného súdu za nedôvodné a arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska za neospravedlňiteľné a neudržateľné.

3. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovatelia podali podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora podľa § 458 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov. Generálnou prokuratúrou neboli zistené dôvody na podanie dovolania, o čom sťažovateľov vyrozumela napadnutým prípisom. Keďže podnet sťažovateľov bol odložený bez prijatia opatrenia, sťažovatelia považujú napadnutý prípis generálnej prokuratúry tiež za ústavne neudržateľný.

4. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie ich v bode 1 označených práv napadnutým uznesením okresného súdu a prípisom generálnej prokuratúry, zruší napadnuté uznesenie okresného súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáhajú aj priznania náhrady trov konania v sume 749,62 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

9. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

10. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

11. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje (m. m. I. ÚS 607/2017, I. ÚS 257/2017, I. ÚS 490/2017).

12. Sťažovatelia spolu so sťažnosťou doručili aj „*dohodu o plnej moci*“ zo 6. novembra 2013, ktorou v bode (i) explicitne splnomocnili advokáta na zastupovanie v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 16 Ro 1443/2013 a v bode (ii) okrem iného aj „*[t]oto plnomocnestvo platí aj pre účely zastupovania Splnomocniteľa 1 a Splnomocniteľa 2 v konaní pre Ústavným súdom Slovenskej republiky*“.

Ústavný súd vzhľadom na dikciu ustanovenia § 20 zákona o ústavnom súde konštatuje, že predmetné splnomocnenie bolo explicitne udelené na zastupovanie vo veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 16 Ro 1443/2013 a vo všeobecnosti síce na zastupovanie pred ústavným súdom, ale bez označenia konkrétneho právoplatného rozhodnutia, opatrenia či iného zásahu, ktoré majú byť v konaní pred ústavným súdom sťažnosťou napadnuté.

13. V prípade, že sťažovateľ mieni udeliť splnomocnenie advokátovi na zastupovanie pred ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti smerujúcej proti súdному rozhodnutiu, je potrebné, aby splnomocnenie obsahovalo nezameniteľné a dostatočne určité označenie

predmetu konania o sťažnosti, ktorým je právoplatné rozhodnutie súdu minimálne s identifikačnými údajmi o aký druh rozhodnutia ide (napr. rozsudok, uznesenie), označenie súdu, ktorý rozhodnutie vydal, označenie veci, na ktorú sa rozhodnutie vzťahuje (uvedením jej spisovej značky alebo čísla konania) a dátum (čas) vydania rozhodnutia (deň, mesiac a rok). V tejto súvislosti neušlo pozornosti ústavného súdu, že predmetné splnomocnenie bolo udelené 6. novembra 2013 (viac ako štyri roky pred podaním ústavnej sťažnosti) predovšetkým z dôvodov zastupovania sťažovateľov v už uvedenom konaní okresného súdu.

14. Vychádzajúc už z uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (ako obligatórna náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) nebolo udelené na zastupovanie vo veci namietaného porušenia sťažovateľom označených práv v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením okresného súdu.

15. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky

zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že v danom prípade vyhodnotil predmet konania tak, že ide o vec nižšieho významu (o tzv. bagateľnú vec). Uvedená skutočnosť je ďalším dôvodom na odmietnutie sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd už viackrát vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok v § 238 ods. 5 upravuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013), ktorá vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, a bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý aj do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012).

Uvedený právny názor je aktuálny aj za účinnosti novej právnej úpravy, ktorá za tzv. bagateľnú vec pre dovolací prieskum považuje spory vo veciach, kde napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy [§ 422 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku]. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú

sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Vo veci sťažovateľov o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2018